

บทคัดย่อ
สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

ชื่อโครงการ : รูปแบบการให้การศึกษาเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้พิการและนักเรียนกลุ่มเสี่ยง
Educational Model to Fulfill the Needs for Disabled and Students at Risk

ระยะเวลาทำวิจัย 3 ปี ตั้งแต่ ปี 2555 ถึง 2558 จำนวนเงินทุน 1,238,000 บาท

1.1 ผู้อำนวยการแผนงานหรือชุดโครงการวิจัย

รองศาสตราจารย์ ดร. อัญชลี สารรัตน์
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ถ. มิตรภาพ อ.เมือง จ.ขอนแก่น 40002
หมายเลขโทรศัพท์ 043-343453 โทรสาร 043-343454
E-mail unesar@kku.ac.th Mobile 081-4061462

1.2 ผู้ร่วมงานวิจัย

- 1.2.1 รองศาสตราจารย์ ดร. อัญชลี สารรัตน์
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ถ. มิตรภาพ อ.เมือง จ.ขอนแก่น 40002
หมายเลขโทรศัพท์ 043-343453 โทรสาร 043-343454
E-mail unesar@kku.ac.th Mobile 081-4061462
- 1.2.2 ดร.สมพร หวานเสรีจ
ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษส่วนกลาง
4641 แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร 10400
หมายเลขโทรศัพท์ 02 -2450488 โทรสาร 02 -2450488 ต่อ 112
E-mail spwarnset@hotmail.com Mobile 081-5935909
- 1.2.3 ผศ.ดร.สิทธิพล อัจฉินทร์
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ถ. มิตรภาพ อ.เมือง จ.ขอนแก่น 40002
E-mail asitthi@kku.ac.th Mobile 081-6619490
- 1.2.4 ผศ. ดร.พัชรี จันทรเพ็ง
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ถ. มิตรภาพ อ.เมือง จ.ขอนแก่น 40002
E-mail putchaj@hotmail.com Mobile 081-4061462
- 1.2.5 ผศ.ดร.ปวีร์ ศิริรักษ์
คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
111 ถนนมหาวิทยาลัย ต. สุรนารี อ.เมือง จ.นครราชสีมา 30000
หมายเลขโทรศัพท์ 044-223000 โทรสาร 044-224070

- 1.2.6 ดร.สิรินันท์ สุรไพฑูรย์ แซ่ฝุง
ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9
761 หมู่ 14 ซอยปัญญา ต.ศิลา อ.เมือง จ.ขอนแก่น 40000
หมายเลขโทรศัพท์ 043-239055 Mobile 089-5762053
- 1.2.7 ดร.พินโย พรหมเมือง
วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย
ต.กาฬสินธุ์ อ.เมือง จ.กาฬสินธุ์ 46000
E-mail pinayo2001@yahoo.com Mobile 087-0943407

บทคัดย่อ

แผนงานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาแนวทางและรูปแบบการให้การศึกษาด้านอาชีพที่เหมาะสมสำหรับนักเรียนที่มีภาวะออทิสซึม และ 2) ศึกษาแนวทางและรูปแบบการให้การศึกษาที่เหมาะสมสำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง โดยใช้ทฤษฎีการพัฒนาหลักสูตรเป็นกรอบแนวคิดของรูปแบบการให้การศึกษา ที่ประกอบด้วย การประเมินความต้องการจำเป็น การยกย่องหลักสูตรและการทดลองใช้หลักสูตร ด้วยการวิจัยเชิงปฏิบัติการกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง การวิจัยมีขอบเขตการศึกษากับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วยกลุ่มตัวอย่างคนพิการที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปจำนวน 400 คน ครูผู้สอนงานอาชีพ 5 คน นักเรียนที่มีภาวะออทิสซึม 8 คน และผู้ปกครองนักเรียนที่มีภาวะออทิสซึม 6 คน ส่วนนักเรียนกลุ่มเสี่ยงประกอบด้วยกลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่ตั้งครรภ์ก่อนอายุ 20 ปี จำนวน 1,022 คน ผู้บริหารและครูผู้สอนนักเรียนที่ตั้งครรภ์ก่อนอายุ 20 ปี ในศูนย์ศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจำนวน 5 คน ผลการศึกษาพบว่า

การประกอบอาชีพของผู้พิการส่วนใหญ่ยังเป็นปัญหาในระดับปัจจัย เช่น เงินทุน ความรู้และทักษะในอาชีพ สวัสดิการต่างๆ การช่วยเหลือยังคงเป็นการสงเคราะห์เพื่อให้ผู้พิการไม่เป็นภาระกับครอบครัวและสังคมมากนัก ตลอดจนทำให้ผู้พิการเห็นคุณค่าของตนเอง และมีความพยายามที่จะพัฒนาการประกอบอาชีพและผลงานให้มีประสิทธิภาพต่อไป การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและทั่วถึงให้กับผู้พิการยังเป็นความจำเป็นและพบว่าผู้พิการประเภทออทิสซึมร้อยละ 7.75 ของผู้พิการทุกประเภท และจำเป็นต้องมีการพัฒนาหลักสูตรอาชีพเฉพาะสำหรับผู้มีภาวะออทิสซึมเพื่อให้บุคคลเหล่านี้สามารถทำงานได้ สื่อสารและปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม หลักสูตรพื้นฐานอาชีพที่พัฒนาขึ้น มี 7 อาชีพได้แก่ การประกอบปากกา การประดิษฐ์สร้อยลูกปัด การประดิษฐ์กิ๊บ การประดิษฐ์พวงหรีด การบรรจุขนมเพื่อจำหน่าย การทำอาหารสำเร็จรูปสุนัขและการทำอาหารสำเร็จรูปสำหรับแมว ใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการสำหรับการเตรียมสื่อและอุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามลำดับขั้นตอนการวิเคราะห์งาน การใช้เครื่องมือวัดและประเมินผล ผลการใช้หลักสูตรพบว่า

กลุ่มเป้าหมายมีคะแนนความสามารถในการปฏิบัติงานหลังเรียนเฉลี่ยสูงขึ้นสำหรับอุปสรรคที่สำคัญต่อความสามารถในการปฏิบัติงาน คือระดับความรุนแรงของภาวะออทิสซึม จึงควรพัฒนาทักษะที่เป็นพื้นฐานอาชีพให้กับนักเรียนที่มีภาวะออทิสซึมตั้งแต่นักเรียนยังอยู่ในวัยประถมศึกษาและจัดให้สอดคล้องกับระดับความรุนแรงของภาวะออทิสซึม

นักเรียนกลุ่มเสี่ยงที่เป็นนักเรียนที่ตั้งครรภ์ก่อนอายุ 20 ปี ตั้งครรภ์มากที่สุดที่อายุ 18 ปี (ร้อยละ 23.87) และมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกมากที่สุด คือ อายุ 16 ปี (ร้อยละ 21.41) มีเพศสัมพันธ์กับคนรักมากที่สุด (ร้อยละ 72.41) และส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ร้อยละ 49.96) หากนับรวมในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานคือ ประถมศึกษาและมัธยมศึกษาทั้งต้นและปลาย พบร้อยละ 61.54 และยังไม่มียาได้ (ร้อยละ 45.60) โดยยังได้รับรายได้จากพ่อแม่ และส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับบิดามารดา (ร้อยละ 36.40) ด้านอาชีพและความต้องการความช่วยเหลือมากที่สุด คือ ค่าใช้จ่าย เงินสงเคราะห์ช่วยเหลือครอบครัว และการมีอาชีพ (ร้อยละ 16.04) ความรู้ที่จำเป็นสำหรับคุณแม่วัยรุ่น ประกอบด้วยความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการตั้งครรภ์ การปฏิบัติตามพฤติกรรมความเป็นแม่ และการรับรู้ความสามารถแห่งตน ต่อจากนั้นนำมาয়กร่างหลักสูตรคุณแม่วัยรุ่น ที่มีเนื้อหา 17 หัวข้อ รวม 50 ชั่วโมง และใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อศึกษาการเตรียมความพร้อมในการใช้หลักสูตรคุณแม่วัยรุ่น การใช้หลักสูตร การปรับสภาพห้องเรียน การปรับกิจกรรมการเรียนการสอนและ การจัดกิจกรรมนอกสถานที่ ผลการประเมินความรู้ความเข้าใจด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า อาสาสมัครมีคะแนนเฉลี่ยโดยรวมไม่ถึงเกณฑ์ร้อยละ 80 แต่การประเมินพฤติกรรมความเป็นแม่ ด้วยแบบวัดพฤติกรรมความเป็นแม่ จำนวน 42 ข้อ พบว่า พฤติกรรมความเป็นแม่ในภาพรวมเพิ่มขึ้น ผลการประเมินการรับรู้ความสามารถแห่งตน พบว่ามีระดับการรับรู้ความสามารถแห่งตนอยู่ในระดับมาก และมีความพึงพอใจเกี่ยวกับหลักสูตรระดับมากขึ้นไป

คำสำคัญ: ความต้องการด้านอาชีพของผู้พิการ นักเรียนที่มีภาวะออทิสซึม การพัฒนาหลักสูตรอาชีพขั้นพื้นฐาน นักเรียนกลุ่มเสี่ยง ปัญหาและสาเหตุการตั้งครรภ์ของคุณแม่วัยรุ่น การพัฒนาหลักสูตรสำหรับคุณแม่วัยรุ่น การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

Abstract

The purposes of this research project were: 1) to study the appropriate vocational model for students with autism and 2) to study the appropriate educational model for students at risk. Principle of curriculum development was a conceptual framework including need assessment, drafting curricular and field trial with action research to investigate the effectiveness. The population and sample were in 20 provinces of North-Eastern Thailand; include of 400 persons with disability who age over than 18 years old, 5 career's teachers, 8 students with autism, and 6 parents of students with autism. For student at risk, there were 1,022 pregnancy students aged less than 20 years old, the director and 4 teachers of Non-formal and Informal Education Centre (NF-IEC). The research findings showed that most of the problems in occupation of disabilities were basic need level such as capital, knowledge, occupational skill, and welfare etc. The support still was to help the disabilities not to be burden of family or society, to make them more self-esteem and attempt to develop the occupation and performance to be further efficient. The thorough Quality Educational management for disabilities was necessary. It was also found that there were 7.75% of persons with autism from all kinds of disabilities and they needed the specific career curriculum appropriated to their difficulties. Furthermore, it was necessary to develop the specific career curriculum for autisms, so that they are able to work, communicate, and appropriately adjust themselves with others. The drafting career curriculum consisted of 7 jobs as follows: putting parts of ball-point pens together, beadwork, putting parts of hairdressing clips together, making wreaths, packing snacks, making instant dog's food, and making instant cat's food. Field trial with action research could help the teachers understand the curriculum and they could provide instructional activities prescribed in the curriculum. Teachers changed their behaviors in four aspects: the preparation of the teaching materials used in learning activities, the steps of the learning activities regarding task analysis, the using of the assessment tools, and the appropriate methods in helping persons with autism. And the performance scores of the targeted students with autism were increased. The career development for students with autism had not been successful enough because of autism severity levels that have obstructed their learning and essential skills for doing jobs. Therefore, the development of the basic career curriculum is important and need to be consistently trained; and concordance with the severity level while students are young.

For students at risk who were pregnant students aged less than 20 years old; results from the survey indicated that most pregnant students were 18 years old (23.87%), had first sexual relation at 16 years old (21.41%) and with their boyfriends (72.41%). Majority of them were studying in basic educational level (61.54%), especially in

senior high school educational level (49.96%), earning by their parents (45.60%) and living together with their parents (36.40%) and need support for their jobs and family expenditure (16.04%). In addition, the necessary contents to integrate into the parenting curriculum were pregnancy causes, motherhood's necessary behaviors, and self-efficacy perception. This was followed by a validation on the drafting curriculum and the validated curriculum was comprised of 17 topics of 50 hours. Field trial with action researches including preparations the readiness of using the curriculum; by adjusting a classroom, learning activities, and outdoor trips. Findings related to curriculum effectiveness showed that their scores of knowledge did not reach 80 percent of the specified criterion. However, the overall picture of parenting students followed motherhood's necessary behaviors was at the highest level in all aspects. Parenting students showed to have high self-efficacy and satisfaction with the participation of curriculum.

Keywords: career needs of disabilities, students with autism, career curriculum development, student at risk, problem and causes of young pregnant and pregnancy students, curriculum development for pregnancy students, Non-Formal and Informal Education